

UNITAT 4

EN FORMA

CONTINGUTS

LÈXICS

- Els esports: les Olimpíades, els esports d'hivern i d'estiu.
- Les disciplines esportives: natació, sumo, marató, jocs de pilota, cursa de relleus, surt de neu, alpinisme, hoquei, tennis, bicicleta tot terreny, etc.
- Material esportiu: pilota, raqueta, esquís, guants, pedals, espasa, cordes, planxa de neu, proves olímpiques, la natació, esportistes d'elit, competicions esportives, casc, javelina, etc.
- Terminologia pròpia de l'esport: escalfament, entrenament, estirament, esforç, reglament, medalles, mascota, equip, etc.
- Superfícies esportives: gespa, aigua, ciment, terra, gel, neu, etc.
- Illes, llocs i comarques del nostre territori: Tabarca, Santa Pola, etc.
- Geografia de l'esport: Atenes, Grècia, els Alps, Anvers, Bèlgica, Grenoble, França, Brasil, Mèxic, Barcelona, etc.

MORFOLÒGICS I ESTRUCTURES

- Flexió verbals d'accions relacionades amb l'esport.
- Expressions i frases fetes relacionades amb l'esport: llançar-la ben fort, ficar-la a la cistella, etc.
- Les paraules polisèmiques: planxa, caragol, xarxa, cap, banc, ulleres, ratolí, etc.
- Els demostratius: aquest (o este), aqueix (o eixe), aquell, etc.
- Els possessius tòncics: meu, meua, meus, meues, teu, seu, nostre, vostre, seu, etc.
- Els possessius àtons: mon, ma, ton, ta, son, sa.
- Els numerals ordinals: primer, segon, tercer, etc.

SONS I ORTOGRAFIA

- Majúscules i minúscules.
- Les grafies x, tx, ig, ix.
- L'accentuació diacrítica: és/es, pèls/pels, dóna/dona, mà/ma, etc.

LECTOESCRITURA

- El còmic: la història de les Olimpíades.
- Els orígens d'algunes modalitats esportives: la cursa de la marató i els jocs de pilota.
- Els consells per a la pràctica d'algunes modalitats esportives.
- El descobriment d'esports exòtics: la disciplina del sumo al Japó.
- La relació dels estris característics de cada esport amb la modalitat respectiva.
- Les regles fonamentals d'alguns esports: pilota valenciana, surf de neu, cursa de relleus.

MATERIALS

- Cd de recursos sonors.
- Activitats de reforç i d'ampliació.
- Avaluacions.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Els objectius i els continguts d'aquesta unitat didàctica contribueixen a l'assoliment de les competències bàsiques següents:

Competència en comunicació lingüística

- ✓ Comprendre textos orals i escrits amb seqüències narratives i descriptives.
- ✓ Desenvolupar la comprensió i l'expressió de textos relacionats amb els mitjans de comunicació digital, com ara pàgines webs relacionades amb l'esport.
- ✓ Fomentar el gust i l'interés per participar en situacions de comunicació oral: escolta atenta, exposició clara, respecte del torn de paraula, control de la impulsivitat, fórmules de cortesia...
- ✓ Fomentar l'interés per millorar les produccions lingüístiques orals i escrites (entonació i pronunciació adequades, discurs ordenat i coherent...).
- ✓ Adquirir vocabulari referent al centre d'interès treballat en la unitat: els esports i el lèxic relacionat amb les diferents modalitats i disciplines esportives.
- ✓ Utilitzar la llengua per a poder obtenir i comprendre informació sobre les característiques d'un esport: la pilota valenciana...
- ✓ Mostrar una actitud interessada en l'aplicació de les normes ortogràfiques.
- ✓ Conèixer i valorar textos divulgatius com a font de comunicació, de plaer, de joc, d'entreteniment, de coneixement d'altres mons, temps i cultures.
- ✓ Desenvolupar habilitats de diàleg en situacions d'aprenentatge compartit.

Competència matemàtica i

competències bàsiques en ciència i tecnologia

- ✓ Realitzar observacions per a desenvolupar la curiositat i l'esperit crític.
- ✓ Implementar processos de raonament i de desenvolupament de l'atenció.
- ✓ Expressar oralment i per escrit dades numèriques relacionades amb alguna modalitat esportiva.

Competència digital

- ✓ Familiaritzar-se amb el domini del llenguatge digital dels recursos multimèdia.
- ✓ Desenvolupar habilitats per a buscar, seleccionar i comunicar informació mitjançant la recerca sobre les disciplines esportives.
- ✓ Desenvolupar una actitud oberta, responsable i crítica davant les aportacions dels esports (modalitats, regles de joc, valors...).

Competència aprendre a aprendre

- ✓ Reflexionar sobre què i com s'ha après.
- ✓ Desenvolupar habilitats per a obtenir informació – individualment o en grup – sobre la realització d'un projecte d'aprenentatge col·lectiu i molt gratificant, com ara la descripció dels esports i els esportistes predilectes.
- ✓ Adquirir habilitats per a comunicar els resultats del treball realitzat.

Competències socials i cíviques

- ✓ Comprendre la realitat social en què es viu.
- ✓ Identificar els recursos naturals d'un espai físic.
- ✓ Localitzar en mapes diferents països del món: el Japó.
- ✓ Fomentar actituds de responsabilitat i respecte cap als altres i cap a un mateix.
- ✓ Aprendre a comunicar-se amb els altres i comprendre el que aquests transmeten.
- ✓ Valorar els interessos individuals i de grup.
- ✓ Aprendre codis de conducta per a distintes situacions: la pràctica i el reglament d'un esport.
- ✓ Comportar-se i conviure en una societat multicultural i canviant.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

- ✓ Conèixer la manera de presentar una feina ben acabada tenint en compte uns terminis establerts.
- ✓ Assolir hàbits de treball cooperatiu aportant idees, plantejant reptes, buscant solucions i duent-les a la pràctica.

Consciència i expressions culturals

- ✓ Mostrar una actitud oberta i respectuosa cap a les diferents manifestacions culturals i artístiques del patrimoni dels pobles, focalitzada a través de les disciplines esportives representatives de cada territori.

4 EN MARXA FA TEMPS QUÈ EN SAPS, DE...? FIXAT COM SONA CLIPS DE LLENGUA ARA ET TOCA A TU

1 Aitana i Camil·la han tornat de vacances i preparen el proper tema per al blog. Escolta què diuen.

Acabe de passar Nadal a Barcelona a cals meus oncles i he participat amb mon pare en la Copa Nadal de natació.

Què és això? Una prova de natació a l'hivern? Conta-me'n més coses. Em sembla una notícia molt interessant per al nostre blog sobre els esports.

Tinc fred només de pensar-ho! Hi havia molta gent?

Moltíssima. Saps qui hi participava? David Meca! Ha sigut una experiència emocionantíssima. Ara bé, el que vull fer de debò quan seré gran és participar en la travessia de Santa Pola fins a l'illa de Tabarca...

Després de llegir la conversa i els missatges, respon.

a) Quin esportista famós ha vist Aitana?
 b) A quina prova ha participat? En què consisteix?
 c) Al teu poble, se celebra algun tipus de competició esportiva? Quina?
 d) T'agrada l'esport? Practiques algun tipus d'esport?
 e) Has participat mai en alguna competició? T'agradaria?
 f) Què saps del sumo? Quants esportistes hi participen?

Objectius

- Verbalitzar el contingut de les imatges i els textos de diàlegs creant un precedent i una expectativa suggeridora.
- Respondre preguntes bàsiques –del tipus sí/no–, de dues alternatives (una de les quals és igual o quasi igual en castellà) i d'afegir una paraula o un sintagma curt –que implique la comprensió global de l'argument.
- Comprendre el sentit global de textos orals identificant les idees exposades pels interlocutors.
- Exposar opinions i informacions entorn del centre d'interés: els esports, els consells sobre com practicar-los, etc.
- Familiaritzar-se amb la terminologia pròpia de les disciplines i les modalitats esportives.

Descripció de les activitats

1 Aitana i Camil·la han tornat de vacances i preparen el proper tema per al blog. Escolta què diuen.

–Aitana: Acabe de passar el Nadal a Barcelona a cals meus oncles i he participat amb mon pare en la Copa Nadal de natació.

–Camil·la: Què és això? Una prova de natació a l'hivern? Conta-me'n més coses. Em sembla una notícia molt interessant per al nostre blog sobre els esports.

–Aitana: És una de les proves més antigues d'Europa que es disputa a Barcelona cada 25 de desembre i consisteix a travessar nadant els 200 metres d'aigua del port.

–Camil·la: Tinc fred només de pensar-ho! Hi havia molta gent?

–Aitana: Moltíssima. Saps qui hi participava? David Meca! Ha sigut una experiència emocionantíssima. Ara bé, el que vull fer de debò quan seré gran és participar en la travessia de Santa Pola fins a l'illa de Tabarca...

- a)** Demanarem els alumnes que escolten l'àudio per saber què ens conten els personatges que hi intervenen i el tema del blog d'aquesta unitat.

Els direm que paren atenció especial en la motivació i l'interés del tema: qui serà l'encarregat de preparar el blog d'aquesta unitat i per què. Per exemple, Camil·la li encarrega a Aitana una secció de temàtica esportiva perquè ella ha participat amb son pare en la Copa Nadal de natació.

2

Després de llegir la conversa i els missatges, respon.

- a) Demanarem als alumnes que lligin la correspondència xat dels mòbils i que, amb la informació del diàleg, responen oralment les preguntes següents, relacionades amb els esports: història i curiositats sobre aquests, etc.

Solucions:

- a) David Meca.
- b) A la Copa Nadal de natació, la qual consisteix a travessar nadant els 200 metres d'aigua del port de Barcelona.
- c) Resposta oberta.
- d) Resposta oberta.
- e) Resposta oberta.
- f) Aquesta pregunta podem plantejar-la a termini mitjà, perquè els alumnes puguin investigar un poc sobre aquest esport a casa i portar la informació a classe el proper dia. Després podem contrastar-la amb la informació de la pàgina 32.

Tot seguit, realitzarem les activitats del QUADERN DE TREBALL.

4 EN FORMA

EN MARXA

1 Escolta els consells que ens dona Aitana sobre els esports i completa les paraules que hi falten.

3. L'_____ és important per a aconseguir qualsevol meta.

4. Per a garantir l'èxit d'una competició, és imprescindible l'_____ diari.

5. La primera regla d'una competició és _____ el _____.

6. Abans de començar a jugar, cal fer uns minuts de _____, durant el joc, haurem de _____ per hidratar-nos.

7. Si practiqueu esports a l'aire lliure, haureu de posar-vos _____.

8. Si el vostre esport és el ciclisme, recordeu que és imprescindible l'ús del _____.

9. I, si us agrada patinar, a més del casc, haureu de dur _____.

2 Resol aquests mots encreuats molt esportius.

Verticals

1. Si ets bo en aquest esport, l'aconseguiràs de molts colors.

2. Amb aquestes no volaràs, però nadaràs daval l'aigua.

3. Aquesta no serveix per a fer la compra ni per a anar de mona.

4. Es juga als carrers de molts llocs.

5. N'és de pescar ni d'Internet.

Horizontals

6. No pot faltar-te si jugues a tennis.

7. Com els de Pare Noel però canviant la darrera lletra.

3 Les icones dels mòbils d'aquesta unitat són aquestes. Escriu què signifiquen

4 Haz descobert on és Ivan? Busca el país al mapa que hi ha al final del quadern, posa un punt al lloc on és i traga la ruta des del país on ets en la unitat anterior.

1 Escolta els consells que ens dona Aitana sobre els esports i completa les paraules que hi falten.

Aitana

Abans de començar a practicar qualsevol esport us donaré una sèrie de recomanacions igual que fan amb mi els meus entrenadors.

- > L'esforç és important per a aconseguir qualsevol meta.
- > Per a garantir l'èxit d'una competició, és imprescindible l'entrenament diari.
- > La primera regla d'una competició és respectar el contrari.
- > Abans de començar a jugar, cal fer uns minuts de calfament i, durant el joc, haurem de beure molta aigua per hidratar-nos.
- > Si practiqueu esports al aire lliure, haureu de posar-vos protecció solar.
- > Si el vostre esport és el ciclisme, recordeu que és imprescindible l'ús del casc.
- > I, si us agrada patinar, a més del casc, haureu de dur genolleres.
- > Si feu totes aquestes coses, millorareu el vostre rendiment esportiu.

- a) Prèviament a l'audició del CD, suggerim que els alumnes pensin i plantegen, per grups, tres consells que donarien als companys abans de practicar qualsevol esport.
- b) Després escoltarem l'àudio i comprovarem si els consells són similars o no als que ells havien proposat.
- > l'esforç
 - > l'entrenament
 - > respectar / contrari
 - > escalfament / beure molta aigua
 - > protecció solar
 - > casc
 - > genolleres

2 Resol aquests mots encreuats molt esportius.

Solucions:

Verticals: 1. cinturó; 2. aletes; 3. cistella; 4. pilota; 5. xarxa
 Horitzontals: 6. raqueta; 7. rem

3 Les icones dels mòbils d'aquesta unitat són aquestes. Escriu què signifiquen

Solucions:

desmemoriat

cansat

dabtós

sorpresa

4 Has descobert on és Ivan? Busca el país al mapa que hi ha al final del quadern, posa un punt al lloc on és i traça la ruta des del país on era en la unitat anterior.

Explicarem als alumnes com han d'anar traçant la ruta dels viatges. Posarem un punt al mapa al **Japó**.

Adquisició de les competències LOMQE

- Competència lingüística
- Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
- Competència digital
- Aprendre a aprendre
- Competències socials i cíviques
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
- Consciència i expressions culturals

Objectius

- Llegir còmics que narren històries relacionades amb la realitat social en què es viu: el fenomen esportiu dels Jocs Olímpics.
- Realitzar lectures dramatitzades del còmic tot assumint el paper d'un dels diferents protagonistes: narrador, governants, esportistes, etc.
- Reproduir determinades frases del diàleg mitjançant el suport auditiu i visual.
- Investigar sobre aspectes relacionats amb la realitat social en què es viu.
- Conèixer els orígens i la història de manifestacions esportives de caràcter universal.

Descripció de les activitats

1 Aitana respon el missatge de Manel.

- Els alumnes llegiran el còmic en silenci.
- Els alumnes efectuaran una lectura dramatitzada del còmic.
- Verbalitzarem la història amb preguntes del tipus:
 - Quin tema es tracta en la història?
 - Hi apareixen dates? Quines?
 - Apareixen noms de països o ciutats? Podeu anomenar-los en ordre cronològic? Saps si aquests països pertanyen a Europa o algun altre continent?
 - Saps què representen els anells olímpics?
 - Coneixeu cap esport que es practique als Jocs Olímpics d'hivern?
 - Com es deia la mascota de les Olimpíades de Barcelona?
 - Coneixeu cap altra mascota dels esports?
 - Qui sap qui és Teresa Perales? Sabíeu quin esport practicava i quantes medalles olímpiques va guanyar?
 - Podeu resumir oralment la història?
 - Quina nota li posaries a aquesta història? (Bé, molt bé o excel·lent)

Tot seguit, realitzarem les activitats del QUADERN DE TREBALL.

FA TEMPS

1 Torna a llegir el còmic sobre les Olimpíades i imagina que l'has de contar als alumnes de 1r. Com ho faries? T'ajudem a escriure'l.

Els Jocs Olímpics van començar: _____
 Després, l'any 395 _____
 Els Jocs Olímpics moderns _____
 Als Alps, l'any 1921 _____
 La bandera olímpica i els anells olímpics _____
 La mascota olímpica es va crear _____
 L'any 2016 _____

2 Ordena aquestes frases relacionades amb la història de les Olimpíades.

a) ciutadans ofrenes als déus Els cremen
 b) els Queden Jocs Olímpics prohibits
 c) els d'Hivern. I Jocs Inaugurem Olímpics
 d) bandera serà la cinc Aquesta continents, dels

3 Investiga sobre les darreres Olimpíades i, el proper dia, explica als teus companys tot el que n'hauràs trobat.

a) Quin van ser?
 b) On es van celebrar?
 c) Quin participant hi va guanyar més medalles?
 d) Quants països hi van participar?
 e) Quina va ser la mascota representativa?

4 Has esbrinat ja quan seran les properes Olimpíades i on? Si és així, escriu-ho.

Si vols saber més sobre les Olimpíades, mira aquest web: <http://www.xtec.cat/~fprats2/>

Adquisició de les competències LOMQE

- Competència lingüística
- Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
- Competència digital
- Competències socials i cíviques
- Consciència i expressions culturals

1 Torna a llegir el còmic sobre les Olimpíades i imagina que l'has de contar als alumnes de 1r. Com ho faries? T'ajudem a escriure'l.

Aquesta és una activitat de resposta oberta per part de l'alumne. No obstant això, oferirem algunes pautes per orientar els alumnes en el resum de la història, amb una estructura com per exemple:

- Els Jocs Olímpics van començar a Grècia l'any 776.
- Després, a l'any 395, són prohibits per l'emperador Teodosi.
- Els Jocs Olímpics moderns comencen a Atenes, Grècia, l'any 1896.
- Als Alps, al 1921, s'inauguren els primers Jocs Olímpics d'hivern.
- La bandera olímpica i els anells olímpics es van crear al 1920 a Anvers, Bèlgica.
- La mascota olímpica es crea al 1968 a Grenoble, França.
- L'any 2016 se celebren els Jocs Olímpics de Rio de Janeiro, al Brasil.

2 Ordena aquestes frases relacionades amb la història de les Olimpíades.

Solucions:

- a) Els ciutadans cremen ofrenes als déus.
 b) Queden prohibits els Jocs Olímpics.
 c) Inaugurem els I Jocs Olímpics d'Hivern.
 d) Aquesta bandera serà la dels cinc continents.

3 Investiga sobre les darreres Olimpíades i, el proper dia, explica als teus companys tot el que n'hauràs trobat.

Aquesta pregunta la plantejarem com un xicotet projecte d'investigació a casa. Per facilitar-los la tasca de recollida de dades de la investigació els facilitem una sèrie de preguntes.

Solucions:

- a) Al 2012
 b) A Londres
 c) El nadador Michael Phelps: va guanyar 4 medalles d'or i 2 de plata
 d) Hi van participar 204 comitès olímpics
 e) Wenlock i Mandeville, en representació de dues ciutats britàniques

4 Has esbrinat ja quan seran les properes Olimpíades i on? Si és així, escriu-ho.

Les properes Olimpíades se celebraran al Brasil l'any 2016.

Adjuntem l'enllaç següent, en cas que els alumnes o el docent vulguen obtenir més informació sobre les properes Olimpíades. <http://www.xtec.cat/~fprats2/>

QUÈ EN SAPS, DE... LA HISTÒRIA DELS ESPORTS?

1 Aitana ha buscat informació per respondre la pregunta de la seua amiga Paula sobre la marató.

LA CURSA MÉS LLARGA

La marató és una prova d'atletisme que, segons sembla, té un origen interessant, diu que l'any 490 aC el soldat Filípides va morir de fatiga després d'haver recorregut més de 42 quilòmetres des de la ciutat de Marató fins a Atenes (Grecia) per anunciar la victòria dels grecs sobre l'atència persa.

L'any 1896, quan es van inaugurar els Jocs Olímpics moderns, s'hi va incloure una prova amb el nom de marató en record d'aquesta gesta. Ha arribat a convertir-se en una cursa molt popular que practiquen atletes de tota mena. Cal recordar que les dones no hi van poder participar fins al 1984.

La marató actual té un recorregut de 42,195 quilòmetres i és la prova que clausura sempre els Jocs Olímpics. El rècord masculí a incloure aquesta distància el té l'etíop Patrick Makau, de Kenya, amb 2h 3min 38s. El rècord femení l'ha aconseguit l'anglesa Paula Radcliffe amb 2h 15min 25s.

L'ORIGEN DELS JOC DE PILOTA

És impossible de saber quan va començar l'ésser humà a fer puntes amb una pilota per divertir-se: potser és un dels jocs més vells de la humanitat.

El joc més antic amb pilota que es coneix es deia *poik-poi* i ja el practicaven cap a l'any 1400 aC, els grecs i els romans, a l'Àfrica Central. La pilota pesava 4 quilos i la feien de cuir. Els arqueòlegs han descobert a Mèxic el camp de joc de pilota més antic del món, en aquell camp, es feia un joc en el qual la pilota era colpejada tan sols amb el maluc. Després, els grecs van col·locar anells de pedra per passar la pilota per dins.

També s'han trobat pilotes fetes de fang a les tombes dels egipcis, que daten de l'any 2500 aC. Hi ha moltes altres cultures que també devien jugar-hi, per exemple, els romans s'han trobat tres pintures romanes que mostren un grup de noies practicant un joc amb pilotes anomenat *paganica*. Així mateix, els xinesos als segles III i II aC ja practicaven un entrenament militar que es deia *truh-fu* que consistia a colpejar una pilota amb els peus cap a una porta sana. Per ser aquest l'origen del futbol? En qualsevol cas, tots aquests jocs han evolucionat fins a convertir-se en els esports actuals.

Els nostres avantpassats ens van deixar una bona herència!

2 Després de llegir el text sobre la marató, què respondríem a la pregunta que feia Paula al mòbil del començament de la unitat?

Saps què és una mitja marató? De quants quilòmetres consta? Informa-te'n i explica-ho als companys.

Objectius

- Llegir textos expositius relacionats amb l'àmbit de l'esport: els orígens de la marató i els jocs de pilota.
- Descobrir curiositats en relació amb les curses atlètiques, cercar-ne informació complementària i saber transmetre-la de manera oral a la resta del grup-classe.
- Realitzar lectures que permeten formular respostes als interrogants plantejats.
- Posar en pràctica els coneixements enciclopèdics relacionats amb l'esport aportant i relacionant disciplines.
- Explicar oralment als companys les característiques d'un esport per tal d'endevinar-ne el nom.

Descripció de les activitats

1 Aitana ha buscat informació per respondre la pregunta de la seua amiga Paula sobre la marató.

- a) Lectura col·lectiva dels textos que ha buscat Aitana. Recomanem que hi participe tot l'alumnat: cada alumne pot llegir un paràgraf.
- b) Verbalització de les lectures amb preguntes com ara:
 - Com li deien al soldat que apareix al text? Què va fer d'extraordinari?
 - On es va produir aquesta gesta?
 - Quan participen les dones per primera volta en una marató?
 - Quants quilòmetres té la marató actual?
 - Qui té el rècord masculí? I el femení?
 - Com es deia el joc més antic de pilota que es coneix? On es jugava?
 - Quant pesava la pilota?
 - On és el camp de pilota més antic del món?
 - Què es va descobrir a les tombes egípcies?
 - D'on era la pilota pagànica?

2 Després de llegir el text sobre la marató, què respondríem a la pregunta que feia Paula al mòbil del començament de la unitat?

Saps què és una mitja marató? De quants quilòmetres consta? Informa-te'n i explica-ho als companys.

Aquesta activitat requereix una investigació prèvia per part dels alumnes (a casa, a la biblioteca del centre o a l'aula d'informàtica), que després hauran de traslladar al quadern o bé exposar oralment davant la classe.

Tot seguit, realitzarem les activitats del QUADERN DE TREBALL.

QUÈ EN SAPS, DE... LA HISTÒRIA DELS ESPORTS? QUADERN D'ACTIVITATS (pàg. 28)

4 EN FORMA

QUÈ EN SAPS, DE... LA HISTÒRIA DELS ESPORTS?

1 Recorda què has llegit en «La cursa més llarga» i respon les qüestions següents.

1. Què és la marató?
2. De quines dues ciutats es parla al text?
3. Quan es van inaugurar els Jocs Olímpics moderns?
4. Quan comencen a participar-hi les dones?
5. D'on és l'atleta amb el rècord masculí?
6. Quants quilòmetres té la marató actual?

2 Llig i completa el text següent amb les paraules que hi falten.

egipcis • cautxú • maluc • futbol • xarxa • antic • testimoni • Mèxic • els maies • xiques

El joc més _____ amb pilota que es coneix es deia pok-ta-pok i ja el practicaven cap a l'any 1400 aC. Els astecs i _____ La pilota, feta de _____ pesava 4 kg. Els arqueòlegs han descobert a _____ el camp de joc de pilota més antic del món; en aquell camp, es feia un joc en el qual la pilota era colpejada tan sols amb el _____. Després, els maies van col·locar anells de pedra per passar la pilota per dins.

També s'han trobat plaques fetes de fang a les tombes dels _____ que daten de l'any 2500 aC. Moltes altres cultures ens han deixat _____ de la pràctica d'aquests jocs. Per exemple, els romans s'han trobat unes pintures romanes que mostren un grup de _____ practicant un joc amb pilotes anomenat pagnum. Així mateix, els xinesos als segles III i II aC ja practicaven un entrenament militar que es deia ts'ün ku i que consistia a colpejar una pilota amb els peus cap a una petita _____. Pot ser aquest l'origen del _____? En qualsevol cas, tots aquests jocs han evolucionat fins a convertir-se en els esports actuals.

Els nostres avantpassats ens van deixar una bona herència!

3 Escriu el nom dels esports que conegues que es juguen amb pilota.

Esports en equip	Esports per parelles

4 Ara pensa en el teu sport de pilota favorit i, sense dir-ne el nom...
explica als teus companys com es juga perquè puguin endevinar quin sport és.

Adquisició de les competències LOMQE

- Competència lingüística
- Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia
- Aprendre a aprendre
- Consciència i expressions culturals

1 Recorda què has llegit en «La cursa més llarga» i respon les qüestions següents.

Solucions:

1. Una prova d'atletisme que consisteix a recórrer 42 quilòmetres
2. Marató i Atenes
3. Al 1896
4. Al 1984
5. De Kenya
6. Té 42 quilòmetres i 195 metres

2 Llig i completa el text següent amb les paraules que hi falten.

Solucions:

1. antic; 2. els maies; 3. cautxú; 4. Mèxic; 5. maluc; 6. egipcis; 7. testimoni; 8. xiques; 9. xarxa; 10. futbol

3 Escriu el nom dels esports que conegues que es juguen amb pilota.

Activitat de resposta oberta per part de l'alumnat.

4 Ara pensa en el teu sport de pilota favorit i, sense dir-ne el nom...

 explica als teus companys com es juga perquè puguin endevinar quin sport és.

Encara que es tracta d'una activitat de resposta oberta per part de l'alumne, el professorat podrà començar el joc fent ell mateix d'exemple i explicant als alumnes un joc perquè els servisca de model oral.

Els direm que no poden endevinar el joc fins que la persona que en faci la descripció haja acabat l'explicació.

Sugerim un model semblant a aquest a l'hora de descriure l'esport del frontó:

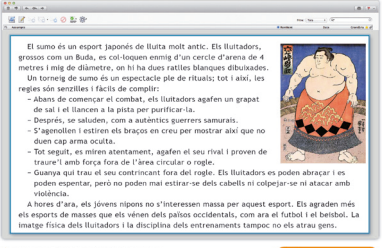
- Es juga amb una pilota menuda de cuir.
- Es juga a l'aire lliure.
- Es pot jugar amb 2 o 4 jugadors.
- Cal tenir una paret prou alta.
- S'ha de botar la pilota al terra i llançar-la amb la mà contra la paret. Etc.

D'aquesta manera oferirem un model oral que els alumnes podran fer servir després.

4 **EN FORMA**

FIXA'T COM SONA

1 Escolta atentament i llig en silenci el correu electrònic que ha rebut Camil·la d'Ivan; després, respon les qüestions de més avall.

El sumo és un esport japonès de lluita molt antic. Els lluitadors, grossos com un Buda, es col·loquen enmig d'un cercle d'arena de 4 metres i mig de diàmetre, on hi ha dues ratlles blanques dibuixades. Un torneig de sumo és un espectacle ple de rituals; tot i així, les regles són senzilles i fàcils de complir:

- Abans de començar el combat, els lluitadors agafen un grapat de sal i el llancen a la pista per purificar-la.
- Després, se saluden, com a autèntics guerrers samurais.
- S'agenollen i estiren els braços en creu per mostrar així que no duen cap arma oculta.
- Tot seguit, es miren atentament, agafen el seu rival i proven de traure'l amb força fora de l'àrea circular o rogle.
- Guanya qui trau el seu contrincant fora del rogle. Els lluitadors es poden abraçar i es poden espentar, però no poden mai estirar-se dels cabells ni colpejar-se ni atacar amb violència.

A hores d'ara, els joves nipons no s'interessen massa per aquest esport. Els agraden més els esports de masses que els vénen dels països occidentals, com ara el futbol i el beisbol. La imatge física dels lluitadors i la disciplina dels entrenaments tampoc no els atrau gens.

a) Assenya-la els guionets que hi ha al text.
b) Busca en la unitat textos on hi haja guionets com aquests.

2 Escolta i llegeix les frases que hem trobat al blog dels nostres amics i respon.

1. Al mes de maig hi haurà un torneig de sumo.
2. Els lluitadors de sumo es col·loquen enmig d'un cercle d'arena.
3. On és el senyal de l'entrada de la marató?
4. He fet un dibuix d'un combat de boxa.
5. He oblidat la pinta de surf però m'he muntat al valsell del meu cosí.
6. El meu iaia, amb seixanta anys, juga encara a pilota valenciana.
7. La pilota valenciana és xicoteta i no es fa amb cautxú.
8. El futbolista ha xutat la pilota amb força i ha marcat un gol.

a) Quines paraules tenen una x?
b) Quines d'aquestes paraules tenen el so de panxa?
c) Quines d'aquestes paraules tenen el so de caixa?
d) Torneig i maig tenen el so de torxa o de caixa?

El guionet que apareixen al text serveixen:

- Per a escriure paraules compostes com sud-est.
- Per a indicar els canvis de persona que parla en un diàleg.
- Per a enumerar els elements d'una llista, per exemple, les diverses regles d'un esport.

Objectius

- Posar interès en una bona pronúncia i en una escriptura correcta.
- Escriure correctament mots relacionats amb el lèxic de la unitat atenent l'ordre de les grafies i la disposició del text sobre la pauta.
- Identificar i pronunciar correctament els sons africats i fricativs de la x, tx, ig i ix en paraules com per exemple xiulet, cautxú, torneig o caixa.
- Descobrir el concepte de paraula composta i identificar-ne exemples a partir de l'audició d'un text descriptiu d'una modalitat esportiva.
- Conèixer la funció de l'accentuació diacrítica i familiaritzar-se amb els exemples més habituals.

Descripció de les activitats

1 Escolta atentament i llig en silenci el correu electrònic que ha rebut Camil·la d'Ivan; després, respon les qüestions de més avall.

El sumo és un esport japonès de lluita molt antic. Els lluitadors, grossos com un Buda, es col·loquen enmig d'un cercle d'arena de 4 metres i mig de diàmetre, on hi ha dues ratlles blanques dibuixades.

Un torneig de sumo és un espectacle ple de rituals; tot i així, les regles són senzilles i fàcils de complir:

- Abans de començar el combat, els lluitadors agafen un grapat de sal i el llancen a la pista per purificar-la.
- Després, se saluden, com a autèntics guerrers samurais.
- S'agenollen i estiren els braços en creu per mostrar així que no duen cap arma oculta.
- Tot seguit, es miren atentament, agafen el seu rival i proven de traure'l amb força fora de l'àrea circular o rogle.
- Guanya qui trau el seu contrincant fora del rogle. Els lluitadors es poden abraçar i es poden espentar, però no poden mai estirar-se dels cabells ni colpejar-se ni atacar amb violència.

A hores d'ara, els joves nipons no s'interessen massa per aquest esport. Els agraden més els esports de masses que els vénen dels països occidentals, com ara el futbol i el beisbol. La imatge física dels lluitadors i la disciplina dels entrenaments tampoc no els atrau gens.

a) Els alumnes escoltaran atentament el CD. Els direm: "L'Ivan ha vist un torneig de sumo i ens ha fet la crònica; vegem què ens diu."

b) Verbalitzarem la informació amb preguntes com aquestes:

- El sumo és un esport o un suc de taronges?
- En quin país es practica?
- Els esportistes de sumo han d'estar prims com a fideus?
- Com és la pista on es practica?
- Per què hi llancen sal abans de començar el torneig?
- Com es guanya un torneig?
- Quan queda eliminat un jugador?
- Per què els esportistes s'assemblen a guerrers samurais?
- Per què no agrada aquest esport als joves japonesos? Etc.

A més, podem escriure les qüestions en cartonets i repartir-los entre els xiquets. Els deixarem un parell de minuts perquè troben la resposta adient i els membres de cada parella llegiran la pregunta i en donaran la resposta.

c) Tornarem a sentir el text i anotarem paraules que identifiquem relacionades amb la informació. Tot seguit en farem un dibuix.

d) Respondrem les qüestions sobre el text que apareixen en el llibre fent-los observar els elements sobre normativa ortogràfica que s'hi treballen.

e) Realitzarem una lectura expressiva del correu electrònic tenint en compte la pronunciació de les paraules, la cadència, el ritme, etc. Els alumnes escoltaran atentament l'àudio. Els direm: "L'Ivan ha fet un llarg recorregut per terres africanes: des del Marroc a Sud-Àfrica, i des d'allà envia aquest correu electrònic o mail."

2

Escolta i llegeix les frases que hem trobat al blog dels nostres amics i respon.

a) Escoltarem atentament l'audició de les frases.

b) En realitzarem una lectura expressiva.

c) Direm de viva veu paraules que tinguen els sons que es treballen: el so de panxa i el so de cuixa.

d) Les classificarem per escrit en dos apartats i respondrem les preguntes formulades al llibre de text.

e) Suggerim que finalment es faci un dictat amb aquestes frases.

Solucions:

a) Eixida, boxa, dibuix, planxa, vaixell...

b) Cautxú, xutat

c) Eixida, dibuix, seixanta.

d) De torxa.

Tot seguit, realitzarem les activitats del QUADERN DE TREBALL.

FIXA'T COM SONA

1. Llegeix les paraules següents i classifica-les en el lloc corresponent.

boxa • guants • xiulet • Xixona • entrenador • Xàbia • trinquet • àrbitre
xarxa • despatx • motxilla • cuixa • esportista

Amb X	Sense X

2. En les paraules **roig**, **motxilla**, **panxa** i **xiquet** hi ha el mateix so destacat; observa que va escrit de maneres diferents: **ig**, **tx**, **x**. Classifica les paraules següents segons hi haja **x**, **tx** o **ig**.

Amb X	Amb TX	Amb IG

xiulet • torneig
torxa • cautxú
roig • motxilla
maig • planxa
brotxa

3. En les paraules **cuixa** i **Xàtiva** hi ha el mateix so destacat; observa que va escrit de dues maneres diferents: **ix** i **x**. Classifica les paraules següents segons hi haja **ix** o **x**.

dibuix • xarxa • seixanta • Xàbia • Xixona • caixa • teixit • aixella • esquaix • coixí

Amb IX	Amb X

4. Escolta atentament les frases i escriu les paraules que hi falten.

a) L'àrbitre ha tocat el _____ i no podrà jugar.
b) Em fa mal la _____ ha començat i els jugadors són enmig del regle.
c) El _____ de la _____ de tennis s'ha despenjat.
d) La _____ de la _____ massa lluny.
e) L'esfere ha llançat la _____
f) Trou els guants de la _____

1 Llegeix les paraules següents i classifica-les en el lloc corresponent.

- Els alumnes repetiran col·lectivament les paraules que diu el mestre. Després els demanarem que encerclen les que tinguen x i que subratllen les que no en tinguen.
- Les escriurem correctament al lloc corresponent.
- Finalment, el professor dirà una d'aquestes paraules i els alumnes hauran de dir una frase.

Solucions:

Amb x: boxa, xiulet, Xixona, Xàbia, despatx, motxilla, cuixa.
Sense x: guants, entrenador, trinquet, àrbitre, esportista.

2 En les paraules **roig, **motxilla**, **panxa** i **xiquet** hi ha el mateix so destacat; observa que va escrit de maneres diferents: **ig**, **tx**, **x**. Classifica les paraules següents segons hi haja **x**, **tx** o **ig**.**

- Escriurem a la pissarra les paraules que serveixen d'exemple per als sons que es treballen. Les llegirem i demanarem als alumnes que les repetisquen de viva veu.
- Tot seguit, els alumnes escriuran les paraules al lloc corresponent.

Solucions:

Amb x: xiulet, torxa, panxa, perxa, planxa.
Amb tx: cautxú, motxilla, brotxa.
Amb ig: torneig, roig, maig.

3 En les paraules **cuixa i **Xàtiva** hi ha el mateix so destacat; observa que va escrit de dues maneres diferents: **ix** i **x**. Classifica les paraules següents segons hi haja **ix** o **x**.**

- Escriurem a la pissarra les paraules que serveixen d'exemple per als sons que es treballen. Les llegirem i demanarem als alumnes que les repetisquen de viva veu.
- Tot seguit, els alumnes escriuran les paraules al lloc corresponent.

Solucions:

Amb ix: dibuix, seixanta, caixa, teixit, aixella, esquaix, coixí.
Amb x: xarxa, Xàtiva, Xixona.

Escolta atentament les frases i escriu les paraules que hi falten.

- a) Escoltarem atentament l'audició de les frases.
- b) Completarem les frases amb la paraula que hi falta i la repetirem de viva veu.

Solucions:

- a) L'àrbitre ha tocat el xiulet.
- b) Em fa mal la cuixa i no podré jugar.
- c) El torneig ha començat i els jugadors són enmig del rogle.
- d) La xarxa de la canxa de tennis s'ha despenjat.
- e) L'atleta ha llançat la perxa massa lluny.
- f) Trau els guants de la motxilla.

Adquisició de les competències LOMQE

- Competència lingüística
- Aprendre a aprendre
- Sentit d'iniciativa i sentit emprenedor
- Consciència i expressions culturals

CLIPS DE LLENGUA

1 Relaciona cada exercici d'entrenament amb l'esport corresponent.

a) Fixa bé la corda a la paret. **esgrima**

b) Afanya't i pedala amb força. **futbol**

c) Llança la pilota fora del terreny de joc per la línia del fons. **vela**

d) Mou-te dins l'aigua com una papallona. **ciclisme**

e) Posa't la granota de neoprè abans de pujar al vaixell. **natació**

f) Agafa l'espasa i estira el braç. **malació**

2 Llegeix el diàleg d'Aitana i de Camil·la i representa'l davant la classe.

Aitana: Has vist la meua planxa de surf?

Camil·la: Aquesta d'ací no és la meua.

Aitana: La teua planxa de surf és aquesta d'ací?

Camil·la: Que no és la teua?

Aitana: No. La meua no és aquesta; és com aquella d'allà.

Camil·la: Aquella d'allà és de Paula.

3 Llegeix les frases i relaciona-les amb els dibuixos.

a) Seu al banc i descansa! **banc**

b) Colpeja la pilota amb el cap. **cap**

c) Agafa el peix de la xarxa! **xarxa**

d) He de parlar amb el director del banc. **director**

e) Llança la pilota per damunt la xarxa! **lança**

f) Parla amb el cap de l'oficina. **cap**

Les paraules polisèmiques tenen més d'un significat.

Objectius

- Identificar terminologia de llenguatge d'especialitat de l'àmbit de l'esport i relacionar-la amb la disciplina o modalitat corresponent.
- Conèixer i reforçar el concepte dels pronoms personals possessius i fer-los servir correctament en contextos de producció oral i escrita.
- Identificar i ampliar el concepte dels pronoms demostratius i fer-los servir correctament en contextos de producció oral i escrita.
- Reconèixer el concepte de paraules polisèmiques relacionades amb l'àmbit de l'esport i saber relacionar-ne la formació a partir de paraules soltes.

Descripció de les activitats

1 Relaciona cada exercici d'entrenament amb l'esport corresponent.

- Lectura de les frases i les paraules de les etiquetes per part del mestre.
- Repetició de les frases per part de l'alumnat i associació amb l'esport corresponent.
- Suggerim que el mestre digui el nom d'un esport i un alumne repetisca la frase amb la qual s'hi associa.

Solucions:

- Fixa bé la corda a la paret: alpinisme
- Afanya't i pedala amb força: ciclisme
- Llança la pilota fora del terreny de joc per la línia del fons: futbol
- Es mou dins l'aigua com una papallona: natació
- Posa't la granota de neoprè abans de pujar al vaixell: vela
- Agafa l'espasa i estira el braç: esgrima

2 Llegeix el diàleg d'Aitana i de Camil·la i representa'l davant la classe.

- Llegirem el diàleg entre Camil·la i Aitana. Identificarem les frases que tenen un demostratiu.

Aitana: Has vist la meua planxa de surf?

Camil·la: La teua planxa de surf és aquesta d'ací?

Aitana: Aquesta d'ací no és la meua.

Camil·la: Que no és la teua?

Aitana: No. La meua no és aquesta; és com aquella d'allà.

- b) Representarem el diàleg davant el grup classe.
- c) Completarem a la pissarra una graella amb les diferents formes que podem adoptar els determinants o pronoms demostratius tenint en compte el grau de proximitat: aquest, aqueix, aquell, aquesta, aqueixa, aquella, aquests, aqueixos, aquells, aquestes, aqueixes, aquelles.

3

Llegeix les frases i relaciona-les amb els dibuixos.

- a) Llegirem les frases i aclarirem el significat dels mots polisèmics que hi apareixen, amb preguntes com ara:
 - En quina d'aquestes frases es parla d'un seient llarg i estret que podem trobar als parcs o al carrer?
 - En quina apareix la mateixa paraula però referida a una empresa que fa negoci amb els diners?
 - En quina apareix la mateixa paraula però referida a un conjunt de peixos?
 - Com es diu el teixit que separa les dues parts d'un camp de tennis? En quina frase apareix aquesta paraula amb aquest significat?
 - Què significa la paraula xarxa en aquesta frase?
 - Etc.

Tot seguit, realitzarem les activitats del QUADERN DE TREBALL.

4 EN FORMA

CLIPS DE LLENGUA

1 **Entrena't amb aquests esportistes! Fes-ho relacionant les paraules de cada columna.**

a) Posa't els guants i...	llisca damunt la neu.
b) Bota la pilota amb la raqueta i...	fica-la a la cistella que hi ha penjada.
c) Agafa el testimoni i...	llança-la ben fort cap a la porteria.
d) Bota la pilota i...	llança-la per damunt la xarxa.
e) Colpeja la pilota amb la punta del peu i...	passa'l al teu company amb rapidesa.
f) Posa't els esquís i...	comença a combatre.

2 **Canvia la paraula en negreta de les frases per les que tens davall. Fes-ho seguint el model.**

*Aquesta és la **meua** espasa?*
*Ha vist **els** guants de boxa?*
*On són **les** vostres motxilles?*
*Aquestes o **elles** cordes són meues.*
*Aquest sac de dormir és **teu**?*

3 **Torna a escriure un diàleg semblant al que han mantingut Aitana i Camila a la pàgina 33 del llibre; fes-ho canviant la paraula **plana** per **pous de gat**.**

A: Has vist **els meus pous de gat**?
 B: _____
 A: _____
 B: _____
 A: _____
 B: _____

CLIPS DE LLENGUA

4 **Observa els dibuixos i relaciona'ls formant parelles de paraules polisèmiques.**

5 **Completa les frases amb les paraules que hi falten.**

a) No puc fer surf perquè no trobe la _____
 b) Fico el _____ amb el fornall.
 c) Se m'han trencat les _____ de sol i no podré anar a esquiar.
 d) De no dormir, se li han fet _____
 e) No m'agrada l'arròs amb _____
 f) M'he comprat una _____ meravellosa per a la roba.

6 **I ara respon: per què són polisèmiques paraules com ara **plana**, **caragol** o **ulleres**?**

1 Entrena't amb aquests esportistes! Fes-ho relacionant les paraules de cada columna.

- Establirem la relació de cada grup de proposicions repartint-les entre l'alumnat i sol·licitant que formen parelles tot dient la frase de viva veu.
- Relacionarem les proposicions correctament i les copiarem al quadern de classe vigilat una bona presentació.

Solucions:

- Posa't els guants i comença a combatre.
- Bota la pilota amb la raqueta i llança-la per damunt la xarxa.
- Agafa el testimoni i passa'l al teu company amb rapidesa.
- Bota la pilota i fica-la a la cistella que hi ha penjada.
- Colpeja la pilota amb la punta del peu i llança-la ben fort cap a la porteria.
- Posa't els esquís i llisca damunt la neu.

2 Canvia la paraula en negreta de les frases per les que tens davall. Fes-ho seguint el model.

- Llegirem les frases i aclarirem la diferència de significat que hi ha entre les diferents formes de determinants i de pronoms possessius i demostratius. Ho farem amb preguntes com ara:
 - Quan diem la meua espasa, a quantes persones pertany, a una o a diverses?
 - I si diem la nostra espasa, de qui serà aquesta espasa, meua només o de tots nosaltres?
 - Quines coses de classe són nostres?
 - Quines són meues?
 - I quines només vostres, de vosaltres?
 - Etc.
- Realitzarem les transformacions de les frases seguint el model, primer oralment i després per escrit.

Solucions:

- On és la nostra espasa?
- Has vist els nostres guants de boxa?
- On són les seues motxilles?
- Aquestes cordes són meues.
- Aquest sac de dormir és teu.

3 Torna a escriure un diàleg semblant al que han mantingut Aitana i Camila a la pàgina 33 del llibre; fes-ho canviant la paraula **planxa per **peus de gat**.**

- Inventarem per parelles el diàleg seguint les orientacions de l'activitat.
- El llegirem de viva veu i el representarem davant el grup-classe.

4 Observa els dibuixos i relaciona'ls formant parelles de paraules polisèmiques.

- Verbalitzarem el nom de cada dibuix amb preguntes del tipus:
 - Per què deu ser que hi ha coses que tenen el mateix nom?
 - Com es diuen les paraules que tenen més d'un significat?
 - Qui de tots vosaltres en fa una frase amb la paraula ratolí?
 - Quin significat té ací aquesta paraula?
 - Etc.

b) Escriurem les parelles de paraules:

Solucions:

- una planxa de surf, una planxa elèctrica
- un caragol, un caragol de ferro
- una xarxa de pesca, una xarxa de tennis
- un cap, el cap d'un equip
- una dent (de la boca), les dents d'una serra
- un banc de seure, un banc de diners
- ulleres de veure, ulleres de no dormir
- ratolí animal, ratolí informàtic

5 Completa les frases amb les paraules que hi falten.

- El professor llegirà les frases i demanarà als xiquets que les completen primer oralment i després per escrit amb les paraules adients.

Solucions:

- No puc fer surf perquè no trobe la planxa.
- Fixa el caragol amb el tornavís.
- Se m'han trencat les ulleres de sol i no podré anar a esquiar.
- De no dormir, se li han fet ulleres.
- No m'agrada l'arròs amb caragols.
- M'he comprat una planxa meravellosa per a la roba.

6 I ara respon: per què són polisèmiques paraules com ara **planxa, **caragol** o **ulleres**?**

Suggerim que l'alumnat busque en un diccionari els significats diversos d'aquestes paraules i que diga frases que els expliciten. També podrà copiar l'explicació de la polisèmia de la pàgina 33 del llibre de text.

Adquisició de les competències LOMQE

- Competència lingüística
- Aprendre a aprendre
- Consciència i expressions culturals

4

EN FORMA

ARA ET TOCA A TU

1 Per respondre la pregunta de Laia, Aitana ha arreglat informació sobre la pilota valenciana i sobre algun altre esport que es pot practicar a l'aire lliure.

Un esport ben nostre: la pilota valenciana

La pilota valenciana és, segurament, el joc més popular i un dels més antics que es practiquen a casa nostra; sabem que fa més de 500 anys, a l'edat mitjana, ja hi havia ací molta afició a la pilota. És un joc d'equip que té diverses modalitats i que es pot practicar al carrer o dins un recinte tancat, anomenat *trinquet*. Les modalitats de *raspall* i d'*escala i corda* es juguen al trinquet. El joc anomenat de *llargues* es practica al carrer de molts pobles i ciutats. Les regles bàsiques del joc de *llargues* són les següents:

- Hi competeixen 4 contra 4 jugadors.
- Es juga amb una pilota de badana (cuiro farcit de drap).
- Es juga al carrer on es dibuixen tres ratlles separades.
- L'objectiu del joc és aconseguir punts fent que la pilota bote més allà d'una línia coneguda com de *falta* situada entorn de 50 o 60 m de la del servei o que supere una línia posterior coneguda com *del quinze*, situada a una distància aproximada de 80 metres.

A hores d'ara, es fan competicions, fins i tot internacionals, i s'han creat escoles de pilota. Cada dia hi ha més xiquets i xiquetes i joves que hi juguen i que continuen aquest antic esport.

La cursa de relleus: el triomf de l'equip

Es tracta d'una prova d'atletisme en la qual l'important és la col·laboració entre els membres de l'equip. Les regles principals d'aquesta prova són:

- Cal quatre corredors per equip.
- Cal un tub rigid, anomenat *estacioneri*.
- Es practica en una pista de 400 m de llarg.
- L'objectiu de l'esport és que cada membre de l'equip correga ràpidament una distància determinada amb el testimoni a la mà i, després, l'i passi a un altre membre de l'equip fins que es completi la distància de la carrera. Guanya l'equip que fa la cursa en menys temps.

• Si vols saber més sobre aquests esports, vés a:

<http://www.uv.es/pilota/materials/totmaterials.htm>

<http://www.celp-diputacio.com/treball/07-08/VEHALLUNES6/pag5sydney.htm>

Objectius

- Comprendre els elements bàsics del discurs expositiu sobre instruccions, normes i regles de joc que regulen la competició d'una modalitat esportiva.
- Adquirir habilitats per a cercar informació sobre un treball escrit, de caire expositiu, relacionat amb el centre d'interés de la unitat: les disciplines esportives.
- Realitzar breus exposicions orals entorn un treball escrit realitzat prèviament.
- Participar activament en converses i expressar opinions ben argumentades sobre el tema que es treballa en la unitat: l'esport.
- Aprofundir en la recerca d'investigació al voltant del tema treballat en la unitat.

Descripció de les activitats

- 1 Per respondre la pregunta de Laia, Aitana ha arreglat informació sobre la pilota valenciana i sobre algun altre esport que es pot practicar a l'aire lliure.

Un esport ben nostre: la pilota valenciana

La pilota valenciana és, segurament, el joc més popular i un dels més antics que es practiquen a casa nostra; sabem que fa més de 500 anys, a l'edat mitjana, ja hi havia ací molta afició a la pilota. És un joc d'equip que té diverses modalitats i que es pot practicar al carrer o dins un recinte tancat, anomenat *trinquet*.

Les modalitats de *raspall* i d'*escala i corda* es juguen al trinquet. El joc anomenat de *llargues* es practica al carrer de molts pobles i ciutats. Les regles bàsiques del joc de *llargues* són les següents:

- Hi competeixen 4 contra 4 jugadors.
- Es juga amb una pilota de badana (cuiro farcit de drap).
- Es juga al carrer, on es dibuixen tres ratlles separades.
- L'objectiu del joc és aconseguir punts fent que la pilota bote més allà d'una línia coneguda com de *falta* (situada entorn de 50 o 60 m de la del servei) o que supere una línia posterior coneguda com *del quinze*, situada a una distància aproximada de 80 metres.

A hores d'ara, es fan competicions, fins i tot internacionals, i s'han creat escoles de pilota. Cada dia hi ha més xiquets i xiquetes i joves que hi juguen i que continuen aquest antic esport.

La cursa de relleus: el triomf de l'equip

Es tracta d'una prova d'atletisme en la qual l'important és la col·laboració entre els membres de l'equip. Les regles principals d'aquesta prova són:

- Cal quatre corredors per equip.
- Cal un tub rígid, anomenat *testimoni*.
- Es practica en una pista de 400 m de llarg.
- L'objectiu de l'esport és que cada membre de l'equip còrrega ràpidament una distància determinada amb el testimoni a la mà i, després, li'l passe a un altre membre de l'equip fins que es complete la distància de la carrera. Guanya l'equip que fa la cursa en menys temps.

a) Llegirem els textos tot demanant la participació de l'alumnat.

b) Verbalitzarem les lectures amb preguntes com ara:

- Quant de temps fa que es practica la pilota valenciana a casa nostra?
- És un joc d'equip o individual? On es practica?
- Quants jugadors participen en la modalitat de llargues?
- La pilota amb què es juga està feta de plàstic o de cuir? N'has vist mai una? És gran o menuda?
- Què voldrà dir l'expressió "ha fet un quinze"?
- Hi has participat mai en una cursa de relleus? Quants jugadors es necessiten per a formar un equip?
- Què és el testimoni? Quant mesura la pista?
- Com sabrem qui ha estat el guanyador?
- Etc.

Tot seguit realitzarem les ACTIVITATS DEL QUADERN DE TREBALL.

4 EN FORMA

1 Què recordes dels textos? Llig les frases i escriu el nom de l'esport al qual fa referència.

- Aquest esport combina el treball en equip i la velocitat: _____
- Es pot practicar al carrer o dins un recinte tancat anomenat trinquet: _____
- Es practica en una pista de 400 metres de llarg: _____
- Les modalitats de raspall i escala i corda es practiquen al trinquet: _____
- Guanya l'equip que fa la cursa en menys temps: _____
- L'objectiu del joc és recórrer la pista esquivant els pals: _____

2 Escolta la informació que ens dona Aitana sobre els esports i posa una creu en la casella que corresponga.

	frontenis	waterpolo	hoquei sobre patins	tenis	patinatge artístic
Al gel					
A l'aigua		X			
Al camp					
A la pista ciment					
A la gespa, terra, etc.					

3 Ara fes una petita descripció dels esports que has sentit al CD. Observa com ha fet Aitana la primera.

- El patinatge artístic és un esport que es practica individualment en una pista de gel. Cal portar uns patins especials amb una fulla metàl·lica al davall.
- _____
- _____
- _____
- _____

4 Quin és el teu esport favorit? Busca'n informació i fes-ne una fitxa.

Nom de l'esport: _____

On es practica? _____ Quantes persones hi poden jugar? _____

Amb què es practica? _____

Quines són les regles del joc? _____

Quins o quines esportistes famosos el practiquen? _____

Altra informació interessant: _____

5 Ara, ordena tota la informació que has buscat sobre l'esport que més t'estimes i escriu-ne un text. Pots posar-hi una foto o un dibuix fet per tu.

EL MEU ESPORT PREFERIT

1

Què recordes dels textos? Llig les frases i escriu el nom de l'esport al qual fa referència.

Activitat de comprensió lectora.

Solucions:

- La cursa de relleus
- La pilota valenciana
- La cursa de relleus
- La pilota valenciana
- La cursa de relleus
- Aquesta frase (la qual no correspon a cap dels dos esports esmentats, sinó a qualsevol esport de neu com ara esquí, snowboard, etc.), ens permetrà comprovar si els alumnes capten l'errada i si són capaços de pensar a quina disciplina podria correspondre.

2

Escolta la informació que ens dona Aitana sobre els esports i posa una creu en la casella que corresponga.

- El patinatge artístic és un esport que es practica individualment en una pista de gel. Cal portar uns patins especials amb una fulla metàl·lica al davall.
- El waterpolo és un esport d'equip que es practica a l'aigua. S'ha de llançar una pilota per damunt d'una xarxa i ficar-la a la porteria.
- L'hoquei sobre patins es juga en un camp. Els jugadors dels dos equips corren sobre patins i han de colpejar una pilota amb un pal fins a ficar-la a la porteria contrària.
- El frontenis és un esport que es pot jugar per parelles. Es juga en una pista de ciment colpejant una pilota amb una raqueta contra una paret.
- El tenis és un esport que es pot jugar damunt una pista de terra, de gespa, etc. Pot ser individual o per parelles. Es juga colpejant una pilota amb una raqueta i llançant-la per damunt d'una xarxa al camp contrari.

Abans d'emplenar la graella, el professor pot preguntar als alumnes si coneixen tots els esports de l'activitat i si saben en quina superfície s'hi practiquen.

	Amb pilota	Amb patins	Amb raqueta	Amb pals	Amb xarxa	Individual	Per parelles	Per equips
Al gel		X				X		
A l'aigua	X			X				X
Al camp	X	X		X				X
A la pista ciment	X		X				X	
A la gespa, terra, etc.	X		X		X	X	X	

Aquesta activitat permetrà que els alumnes planifiquen i organitzen les idees per a posteriorment respondre a les preguntes.

Podem aprofitar l'activitat per a fer una exposició oral amb el cartell de l'activitat següent, amb la presentació dels grups pensats pels alumnes.

3 Ara fes una petita descripció dels esports que has sentit al CD. Observa com ha fet Aitana la primera.

 Tria un dels cinc esports que has descrit i llig-lo als companys per comparar com ho heu fet.

Activitat de resposta oberta per part de l'alumne. No obstant això, els podem mostrar un model que podran fer servir:

1. El patinatge artístic és un esport que es practica individualment en una pista de gel. Caldrà portar uns patins especials amb una fulla metàl·lica al davall.

4 Quin és el teu esport favorit? Busca'n informació i fes-ne una fitxa.

Demanarem als alumnes que busquen informació sobre un esport i que anoten en la fitxa del quadern (p. 33) les dades que hi vagen trobant.

Nom de l'esport: _____

On es practica?: _____ Quantes persones hi poden participar?: _____

Amb què es practica?: _____

Quines són les regles del joc?: _____

Quins o quines esportistes famosos el practiquen?: _____

Altra informació interessant: _____

5 Ara, ordena tota la informació que has buscat sobre l'esport que més t'estimes i escriu-ne un text. Pots posar-hi una foto o un dibuix fet per tu.

Després d'anotar la informació obtinguda arran de la investigació efectuada en l'activitat anterior, els proposarem que escriguen el seu projecte seguint l'estructura de la fitxa on han anotat tota la informació, amb l'ajuda dels models de la pàgina 34 del llibre de l'alumne.

En acabar aprofitarem per demanar-los que preparen una exposició oral del treball que han realitzat.

Adquisició de les competències LOMQE

- Competència lingüística
- Aprendre a aprendre
- Competències socials i cíviques
- Sentit d'iniciativa i sentit emprenedor
- Consciència i expressions cultural

COSES QUE HEM APRÉS

3 EN RACIA
 Aitana i Camil·la preparen el blog sobre els esports: la Copa Nadal, les olimpíades, les competicions de sumo i de pilota valenciana i David Meca.
 Les recomanacions que cal seguir per practicar un esport.

3 FA TEMPS
 En el còmic hi ha un petit reportatge sobre les Olimpíades: des de la Grècia de l'any 776 aC als Jocs Olímpics de 2016 al Brasil.
 Altres dades importants:
 1920: la bandera olímpica, els anells representen els cinc continents que hi participen.
 1921: els Jocs Olímpics d'Hivern als Alps.
 1992: el Cobi, una de les mascotes olímpiques.

3 QUÈ EN SAPS, TC...
 Més dades sobre els esports: la cursa més llarga, la gesta del soldat grec Píclides, els 42 km d'una marató actual, els jocs de pilota (el polka-pok dels estoques i dels maies), la pagànica dels romans, el ts'ui kú dels xinesos, la pilota valenciana...
 Els esports: **xarxa, cinturó, rem, aletes, voleibol, cistella, cinturó, medalles, entrenador...**

3 FEMPT COM SONA
 • En guionets (:) s'escriuen per a enumerar els elements d'una llista, per exemple, les regles i les recomanacions per a practicar un esport.
 • Paraules amb X, TX, IG i DX: **Xiulet, torXa, cauTXà, torneIG i cauDXa**

3 CLIPS DE LLENGUA
 • Accions per a practicar un esport: **pujar, colpejar, botar, lliscar, batreix, nadar, pedalar...**
 • Altres esports: **esgrima, escalada, alpinisme, futbol, natació, vela, ciclisme...**
 • Els possessius i els demostratius:
 Aquesta espasa és meua: Aquesta és la meua espasa.
 • El **TEU/L'EL/L'ELLA, T'U/L'EL/L'ELLA** són paraules polisèmiques perquè tenen més d'un significat.

3 ASA ET TOCA A TU
 • Un breu reportatge de la pilota valenciana.
 • Un **reportatge** esportiu és un text expositiu que conté informació sobre un esport determinat, les regles, el lloc on es practica, els jugadors que hi participen, etc.

Objectius

- Reflexionar sobre què i com s'ha après.
- Expressar oralment l'aprenentatge adquirit.

Descripció de les activitats

Aquell full constitueix una síntesi dels continguts treballats en la unitat. Convé llegir-lo a classe, ja que suposa un repàs de tot el que s'ha après. Proposem repartir cada apartat entre diferents xiquets o xiquetes, de manera que cadascú explique el que ha après en cada apartat del llibre. Així sabran què han de repassar i estudiar per realitzar amb èxit la prova d'avaluació.

ACTIVITATS DE REFORÇ I AMPLIACIÓ

Vegeu apartat d'activitats proposades.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

Vegeu apartat d'activitats proposades.